

มาตรฐานทางจริยธรรมสภานิติการตรวจสอบการดำเนินงาน

ข้อมูล ณ 16 มกราคม 2569

แนวทางการการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ

ข้อ 1 โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม บัญญัติให้รัฐ

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของ ประเทศ อันได้แก่ ชาติศาสนา พระมหากษัตริย์และการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็น ประมุข	1. จงรักภักดีต่อประเทศชาติมีความภูมิใจใน ความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติและรักษา ความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ 2. มีส่วนร่วมในการพัฒนา ประเทศให้เจริญก้าวหน้า 3. นำหลักธรรมหรือหลักคำสอนตามศาสนาที่ตน เคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติ หน้าที่ราชการ	1. แสดงออกในลักษณะที่สื่อไป ในทางดูแคลน หรือด้อยค่าความ เป็นไทยอันอาจก่อให้เกิดความ เสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของ ประเทศชาติ 2. กระทำการอันอาจมีลักษณะ เป็นการกระหน่ำกระพือต่อ ความมั่นคงของชาติ 3. แสดงกิริยาอาการหรืออาการ ในเชิงลบหลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่า ศาสนาใดศาสนาหนึ่ง

พึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับ
เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องมาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชบัญญัติมาตรฐานทาง
จริยธรรม พ.ศ.2562 มาตรา 5 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมี
คุณธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ
ประกอบกับประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2564 ข้อ 4 ได้กำหนดให้การจัดทำแนวทางการปฏิบัติ
ตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจเป็นไปตามที่คณะกรรมการตำรวจกำหนด
เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนของ
ข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจในลักษณะการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ
(Do's & Don'ts) ไว้เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติให้ข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม
และจริยธรรม พร้อมดำรงตนด้วยการทำความดีละเว้นความชั่ว ประพฤติปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์แก่ตนเอง

ผู้อื่น และส่วนรวม และดำรงรักษาไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ ดังนี้

หลักการทาง จริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	(4.) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจ สืบทอดและทำนุ บำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน (5.) แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบัน พระมหากษัตริย์ (6.) สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับกิจกรรม เฉลิมพระเกียรติใน โอกาสต่างๆ	(4.) ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง (5.) แสดงออกด้วยกิริยาอาการ หรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติ หรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์ (6.) แสดงออกในลักษณะที่ไม่ สนับสนุนการปกครองระบอบ ป ร ะ ช า ธิ ป ไ ต ย อ ัน มี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อ หน้าที่	1.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใส ตรวจสอบได้ (2.) มีจิตสำนึกที่ดีและตระหนักใน หน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ (3.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ รับผิดชอบโดยคำนึงถึงผลกระทบ ทางสังคมสิ่งแวดล้อม สิทธิ มนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล (4.) รับผิดชอบในการปฏิบัติ หน้าที่ราชการของตน พร้อมทั้งจะ รับการตรวจสอบและรับผิดชอบในผล ของการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความ บกพร่องผิดพลาดขึ้น (5.) ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือ หน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตน แสวงหาผลประโยชน์สำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น	(1.) แสดงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัย เป็น การแสวงหาประโยชน์โดยมิ ชอบ (2.) กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความ ได้เป็นการขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับ ประโยชน์ส่วนรวม (3.) ปฏิเสธ บ่ายเบี่ยง เกี่ยงงอน ในการปฏิบัติหน้าที่และอำนวยความสะดวก แก่ประชาชนที่มา ขอรับบริการ หรือประชาชนที่ ได้รับความเดือดร้อน

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
3. กล้าตัดสินใจและการกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	1. ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้องชอบธรรม ตามกฎหมายและ ตามทำนอง คลองธรรม 2. กล้าคัดค้าน เป็ดเผยการทุจริตและดำเนินการแก้ไขในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามอำนาจ หน้าที่ 3. กล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมายและ จรรยาวิชาชีพในการปฏิบัติงาน ให้ความช่วย เหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ชักช้า 4. เป็ดเผยหรือรายงานการทุจริตที่พบเห็นต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยว ข้องโดยไม่ปล่อยปละ ละเลย (4.) กล้าทักท้วงและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ตนรู้หรือควรจะรู้ว่าไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย	(1.) ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปัดความรับผิดชอบผู้อื่นเมื่อเกิดความบกพร่องหรือ ผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (2.) ปกปิดการทุจริต โดยไม่ดำเนินการในสิ่งที่ถูกต้องตามอำนาจหน้าที่ (3.) เพิกเฉยต่อการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (4.) ไม่สนใจหรือไม่เอาใจใส่ในการให้ความช่วยเหลือที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม
4. คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัวและมี จิตสาธารณะ	1.) ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล 2.) ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม	(1.) อาศัยช่องว่างทางกฎหมายใช้ หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม (2.) ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชัก

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	3. มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตอาสาหรือจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน 4. อุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม 5.ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด	จงในการกระทำความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม (3.) ใช้เวลาราชการหรือทรัพย์สินของทางราชการเพื่อธุรกิจหรือประโยชน์ส่วนตัว (4.) ประกอบอาชีพเสริมซึ่งมีลักษณะเป็นผลประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์ส่วนรวม
5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	(1.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง (2.) มีมาตรฐานการทำงานที่ทันสมัยเป็นสากล พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม (3.) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็วเต็มที่ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ (4.) เปิดเผยและให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเหมาะสม ครบถ้วนแก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่	1.) ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือเสียหายที่อาจเกิดขึ้น (2.) ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน (3.) ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง เหมาะสม และครบถ้วน แก่ประชาชนและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด (4.) ปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า ขาดความกระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	เกี่ยวข้องตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนด (5.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ รวดเร็ว กระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใสตรวจสอบได้ และเป็น ธรรม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของชีวิตทรัพย์สินของประชาชน เป็นที่ต้องและรักษาประโยชน์ ของรัฐ (6.) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด และคุ้มค่า (7.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร เสียสละ ใช้ปฏิภาณไหวพริบกกล้าหาญและ อดทน (8.) รักษาความลับของทางราชการและความลับที่ได้มาจาก การปฏิบัติหน้าที่หรือจาก ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ	และไม่เป็นธรรมในการให้บริการ แก่ประชาชน (5.) ไม่เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่หลักเลียงหรือปิดความรับผิดชอบ
6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ	1.) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม และปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ โดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง (2.) วางตัวเป็นกลางทางการเมือง (3.) เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติแห่ง	(1.) อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการ อำนวยประโยชน์แก่นักการเมือง หรือพรรคการเมือง (2.) ปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่ม บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อผลประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งด้วย ความเป็นธรรม

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	รัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่นโดยเคร่งครัด (4.) วางตัวเป็นกลางในฐานะผู้รักษากฎหมายในกระบวนการยุติธรรม (5.) ไม่ใช้ตำแหน่งอำนาจหรือ หน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจหรือหน้าที่ของตนไปในทางจงใจหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือ การกระทำของข้าราชการตำรวจ เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น อันเป็นผลในการตัดสินใจการใช้ดุลพินิจ หรือ การกระทำของผู้นั้นสูญเสียความเที่ยงธรรมและยุติธรรม	
7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ	(1.) ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี รักษาภาพลักษณ์ของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ให้เป็นที่เชื่อถือและศรัทธาของประชาชน (2.) ดำรงชีวิตส่วนตัวไม่ให้เกิดมลทินมัวหมองต่อตำแหน่งหน้าที่ ไม่กระทำความผิดกฎหมายแม้เห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยไม่หมกมุ่นในอบายมุขทั้งหลาย ไม่ฟุ้งเฟ้อหรูหราและใช้จ่ายประหยัดตามฐานะแห่งตน (3.) น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยา	(1.) ประพฤติตนหรือกระทำใดๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ (2.) ประพฤติปฏิบัติตนในลักษณะที่ไม่เคารพกฎหมายและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาน (3.) แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมีลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ

หลักการทางจริยธรรม	ข้อควรกระทำ (Do's)	ข้อไม่ควรกระทำ (Don'ts)
	วิชาชีพมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติหน้าที่ (4.) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทยเคารพต่อกฎหมาย มีวินัยและรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีงาม (5.) มีท่าทีเป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อประชาชน ปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจของประชาชนไม่แสดงกิริยาหรือท่าทางไม่สุภาพหรือไม่ให้เกียรติ รวมทั้งไม่ใช้ถ้อยคำกิริยา หรือท่าทางในลักษณะหยาบคายต่อประชาชน (6.) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการร้องทุกข์ กล่าวโทษ ขออนุญาตขอข้อมูล ข่าวสาร หรือติดต่อราชการอื่นด้วยความเต็มใจ เป็นมิตรและรวดเร็วเพื่อไม่ให้ประชาชนเสียสิทธิหรือเสรีภาพตามกฎหมาย (7.) เอื้อเพื่อสงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชนเมื่ออยู่ในฐานะที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ หรือประสบเคราะห์จากอุบัติเหตุการละเมิดกฎหมาย หรือภัยอื่นๆ ไม่ว่าบุคคลนั้น จะเป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้กระทำผิดกฎหมายหรือไม่	

ข้อ 2 ข้าราชการตำรวจพึงยึดถือ ประพฤติปฏิบัติตนตามแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ ในกรณีที่มีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม จรรยาวิชาชีพตามกฎหมาย

และข้อบังคับเพื่อใช้บังคับกับราชการตำรวจในสังกัดเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ในข้าราชการตำรวจยึดถือ และประพฤติปฏิบัติตามที่กำหนดเพิ่มเติมด้วย

ข้อ 3 ให้ผู้บังคับบัญชาสนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติตน ของข้าราชการตำรวจตามประมวลจริยธรรมข้าราชการตำรวจ มาตรฐานทางจริยธรรม พร้อมทั้งสอดส่องดูแล อบรมชี้แจงแนวทางปฏิบัติ ประกอบการขับเคลื่อนด้วยการเป็นแบบอย่างภายใต้หลักการและเหตุผลที่ถูกต้อง ตามทำนองคลองธรรม เพื่อพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีความประพฤติและการปฏิบัติที่ดีงาม สร้างความ เชื่อมั่นศรัทธาและได้รับการยอมรับจากประชาชน

.....